

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΠΛΑΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΝ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΤΟΜΟΣ Δ' - ΤΕΥΧΟΣ Α' ΚΑΙ Β'

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ ΚΑΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1881

Ότι όστις περί ύτου δε διακρίσει άνθρακας
βουλαίοντες ή περί παιδείας και υτών και
των υτών ούσιων. (Πλάτ. Θεάγος.)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Χ. Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

1881

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ.

(Μετάφρασις ὑπὸ Κ. Κ. σχολάρχου).

Κατὰ τὸν πρῶτον μ. Χ. αἰῶνα οἱ ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς μεγίστην περὶ τὴν φιλοσοφίαν περιφρόνησιν ἐπεδείξαντο εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν φαινομένην τοῦ λογικοῦ ἐγκαταλελειμμένου εἰς ἑαυτὸ ἀποπλάνησιν. Ἐπειτα ὁμῶς ἀπολογούμενοι πρὸς τοὺς ἐθνικοὺς συγγραφεῖς ἤρξαντο ἀναγνωρίζοντες τὴν ἀξίαν ἐπιστήμης ὅπλα μὲν παρεχούσης πρὸς ἀπόθησιν τῶν κατὰ τῆς θρησκείας προσβολῶν, λόγους δὲ πρὸς ἀπόδειξιν τῶν ἀληθειῶν καὶ τῆς θείας αὐτῆς καταγωγῆς. Τούτου λοιπὸν ἕνεκα μελετῶντες τὰ συγγράμματα τῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων καὶ ἐδρέποντο καὶ ἰδίᾳς δοξασίας ἐποιοῦντο ὅ,τι ἐν αὐτοῖς εὑρισκον πρόσφορον. Καί τοι δὲ διὰ τοῦ φυσικοῦ φωτὸς συνελογίζοντο, ἦσαν ὁμῶς ἠναγκασμένοι τῶν ἑαυτῶν σκέψεων τὰ ἐξαγόμενα νὰ ὑπάγωσιν ὑπὸ τὸ κῦρος τῆς ἀποκαλύψεως. Ὅθεν καὶ ἡ φιλοσοφία ἐν τῷ στόματι καὶ ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτῶν χαρακτηριστῆρα ὅλως νέον ἔλαβε. Διότι ἀπὸ ἐπιστήμης ἀνεξαρτήτου καὶ εἰς τὴν πρῶτην τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων τάξιν συγκαταλεγομένης εἰς κατώτερον κατεβιβάσθη βαθμὸν, τῆς θεολογίας θεράπεινα γενομένη. Ὅτε δὲ οἱ πατέρες τῆς ἐκκλησίας ἤρξαντο εἰς τὴν φιλοσοφίαν ἐγκύπτοντες δύο πρὸ πάντων φιλοσοφικὰ συστήματα παρὰ πᾶσιν ἐπεκράτουν, τὸ τοῦ Πλάτωνος καὶ τὸ τοῦ Ἀριστοτέλους. Καὶ ἐκείνου μὲν περὶ Θεοῦ καὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς πραγματευομένου πάντες ἐκολάκευον τὴν φαντασίαν, τοῦτο δὲ οὐδένα ἄλλον ὁδηγὸν παραδεχόμενον εἰ μὴ τὸν ψυχρὸν λόγον τῶν γήινων, ὑπεράνω καὶ τοῦ ὕλικου κόσμου δὲν ἀνυψοῦτο. Ὅθεν οἱ ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς ἠρέσκοντο μᾶλλον εἰς τὸ τοῦ Πλάτωνος, καθότι ὁ συγκριτισμὸς, ὅστις τότε ἀνεφάνη, ἐπέτρεπεν αὐτοῖς νὰ ἀναμιγνύωσιν εὐχερῶς τὰ τοῦ συστήματος τούτου ἢ τοῦ ὡς τοιοῦτου ὑπολαμβάνομένου πρὸς τὰς χριστιανικὰς δοξασίας.

Ἀφότου δ' ἡ φιλοσοφία ὑπετάγη εἰς τὴν θρησκείαν, τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα ἐγκαταλιπὸν τὰς ἀχανεῖς ἐκτάσεις, εἰς ἃς ἀνέτως ἔλλοτε βαδίζων περιεπλανᾶτο πολλάκις, ἐνεχάραξεν ὅλως ὁδὸν νέαν, καὶ προὔθετο σκοπὸν, ὃν πρότερον ἀνωφελῶς ἐθῆρευσε. Διότι τὰ ἀξιώματα τῆς ἠθικῆς καὶ αἱ θρησκευτικαὶ ἀλήθειαι ὑπαχθεῖσαι ἕκτατε ὑπὸ θεῖον κῦρος, πίστιν καὶ ὑπακοὴν ἀπαιτοῦν ἐν τῷ ἅμα εἰς πάσας τὰς τῶν ἀνθρώπων τάξεις θαυμασίως διεσπάρησαν· ἀπηλλαγμένοι δὲ τῆς δεσποτείας τῆς θεωρίας καὶ

παντός φιλοσοφικοῦ συστήματος ἀνεξάρτητοι ἐπὶ στερεᾶς καὶ ἀναλλοιώτου βάσεως ἰστάμενοι διατελοῦσι. Τοιαύτη ἢ ἐκ τῆς θρησκείας εἰς τὴν φιλοσοφίαν προσγινωσμένη ὠφέλεια. Πρόδηλον δὲ παντὶ διατί εἰς πάντας τοὺς ἐξεταστάς εἰς αὐτὴν δὲν παρήγαγεν ἐντύπωσιν. Ἡ αὐτὴ ὅμως ὠφέλεια καὶ ἐκ τοῦ συνεταιρισμοῦ τῆς θρησκείας πρὸς τὴν φιλοσοφίαν δὲν προσεγένετο εἰς ἐκείνην. Διότι πολλοὶ τῶν πατέρων καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων ἀπηξίουσιν τὴν παράστασιν καὶ τὴν βοήθειαν τῆς φιλοσοφίας ἥτις ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν ἐφαίνετο πολυτελείας μᾶλλον εἶδος ἢ οὐδεμίαν ὅτι εἶχε χρείαν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ὅτι οὐδὲν τι προσετίθετο εἰς ὅ,τι ὁ χριστιανισμὸς ἐδίδασκεν ὡς πρὸς τὴν κατανόησιν τοῦ ὄντος ἀληθοῦς καὶ ἀγαθοῦ. Καὶ ὁ τρόπος οὗτος τοῦ σκέπτεσθαι οὕτως κατίσχυσε μᾶλλον παρὰ τοῖς Λατίνοις πατράσι παρ' οἷς, καθόλου εἰπεῖν, παιδεία φιλολογικὴ πολὺ σπάνιον ἦτο, συχνότερα διὰ παρ' Ἑλλησιν. Ὅθεν οὗτοι ὡς φιλοσοφικώτερον νὰ σκέπτονται εἰθισμένοι πολλάκις ἀπεμακρύνοντο τῶν Δυτικῶν συναδέλφων αὐτῶν. Τῶν Ἑλλήνων δὲ τούτων πατέρων ἦσαν ὁ Γουστίνος, ὁ Ὠργένης ὁ Ἀθηναγόρας κτλ.

ΠΕΡΙ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ.

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ κατ' ἐκλογὴν ὑπὸ Ν. Κοντοπούλου).

Α'. Γυμναστική.

Ἡ μὲν κίνησις ἐστὶ ζωὴ, ἡ δὲ ἀκίνησις θάνατος. Ἡ σωματικὴ δύναμις καὶ εὐεξία εἶνε βάσις τῆς σωματικῆς καὶ ἠθικῆς εὐεξίας. Ὅπως ἡ τοῦ ἀνδρὸς ῥώμη ἀρμόζει νὰ συμβαδίζῃ τῇ γυναικεῖα ἀγνότητι, οὕτω καὶ ἡ γυμναστικὴ τῇ ἐγκρατεῖα. Ὁ ἐκτεθηλυμμένος ἄνθρωπος δύναται νὰ θεωρηθῆται καὶ ἐν νοσηρᾷ καταστάσει ὢν. Ἄνευ τῆς γυμναστικῆς ὁ σύνθετος ὀργανισμὸς τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ὑπόκειται εἰς νοσήματα, ἅτινα ἡ ἐγκράτεια ἐν μέρει μόνον κωλύει. Ἐντείνουσαι τὰς ἐνεργείας τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος αἱ ἀθλητικαὶ ἀσκήσεις, διενεργοῦσιν τὴν ἐκκρίσιν τῶν περιττῶν ὑλῶν, διεγείρουσι τὰς ζωτικὰς ἐνεργείας, ἕως οὔ ἡ χαύνωσις καὶ ἡ δυσπεψία ἐκλίπωσιν. Ὅταν σκεφθῶ περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν ἐν μύχθοις ἐργαζομένων ἀνθρώπων ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς κακῆς ἢ τῆς